

Forfatter: Flemming Lundgreen-Nielsen

Titel: Udrag fra N. F. S. Grundtvig

Citation: Flemming Lundgreen-Nielsen: "N. F. S. Grundtvig", i Flemming Lundgreen-Nielsen: *N. F. S. Grundtvig*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-grundtvig-p-shoot-idm139787859414336.pdf>
(tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvig

Universalhistorien fik til gengæld sit i Grundtvigs værk, *Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng* (US II 167-422), der udkom i sidste uge af 1812. I rap, knap og skrap stil berettede han om historiens gang lige fra skabelsen i 1. Mosebog til den politiske og åndelige situation i København i udgivelsesåret. Kristeligt positive begivenheder skildres i billeder fra den organiske natur (især planteverdenen), mens kristeligt negative tildragelser sammenlignes med uorganiske naturfænomener (fx oversvømmelser, storme, jordskælv). Som romantisk helhedsmodel fyldt med gammelluthersk lære var bogen et mesterstykke af koncentration om det, Grundtvig nu betragtede som det væsentligste: ethvert folks forhold til Gud. Åndsliv, kultur og kunst spillede en stor rolle i fremstillingen, så der på bogens 450 sider faktisk gemmer sig den første verdenslitteraturhistorie på dansk, også selv om Grundtvigs mange selvsikre og summariske vurderinger stødte både akademiske kolleger og dannede læsere. Varmest omtalte han Shakespeare og Kingo, mens Goethe, de tyske romantikere og danskerne Baggesen og Oehlenschläger fastholdtes i formlen: først lød herlige åndelige toner, så stivnede digterne i åndløs dyrkelse af verdslig sanselighed - ville de dog omvende sig til niveauet fra deres egne ungdomsbedrifter! Krøniken blev en skandalesucces, hurtigt udsolgt i 450 eksemplarer. Den fremkaldte ikke alene et offentligt opgør med C. Molbech, som afsluttede de to venskab, men stod også i vejen for en mulig akademisk historikerkarriere.